

Holger Eriksen: Jeg havde, da jeg forelagde dette forslag, anledning til at udtale mig om dets enkeltheder og kan derfor undlade det ved denne lejlighed. Jeg kan nøjes med at fremsætte nogle bemærkninger overfor de indvendinger, som den højtærede indenrigsminister har gjort, og de kan ikke blive omfattende, eftersom han ikke fandt anledning til i særlig grad at komme ind på lovforslaget.

Jeg konstaterede således, at den højtærede indenrigsminister ikke havde en eneste bemærkning om skattebestemmelserne. Bopælsbestemmelserne kunne der siges lidt om, men skattebestemmelserne blev der ikke sagt noget om. Jeg ved ikke, om man heraf tør udlede, at den højtærede indenrigsminister er enig med socialdemokratiet på dette punkt, men det skulle naturligvis glæde mig, hvis det var tilfældet.

Løvrigt opholdt den højtærede indenrigsminister sig i særdeleshed ved forslaget om 21 års valgretten, som han betegnede som et paradenummer, der ikke havde direkte forbindelse med den kommunale valglov. Nu er der det at sige, at man i almindelighed ved begrebet paradenummer forstår et forslag, som fremsættes bare for at vække en vis opsigt, men som man aldeles ikke ønsker gennemført. Hvis denne definition skulle anvendes på det forslag, der her er tale om, må jeg sige, at den er absolut urigtig, idet vi fra socialdemokratiets side mener, at det er saglig forsvarligt at gennemføre forslaget; og vi vil gøre alt, hvad vi formår, for at skaffe et flertal for det, således at lovforslaget kan blive ophøjet til lov.

Det er helt rigtigt, at det ikke var strengt nødvendigt af hensyn til selve revisionen af den kommunale valglov at fremsætte forslaget allerede nu. Det har jeg tidligere gjort opmærksom på, og den højtærede indenrigsminister var så elskværdig at citere dette punkt. Men det er også rigtigt, at således som det står til med forfatningsforhandlingerne, vil det afgjort være en fordel, hvis man får dette problem klaret på nærværende tidspunkt.

Her kan det ikke hjælpe, at man henviser til f. eks. samlingen 1935—36, da socialdemokratiet og det dengang med det forbundne radikale parti jo ikke havde flertal i landstinget og først fik det ved valget 1936; og rent bortset fra det lå situationen anderledes dengang. Da skulle man til at indlede forhandlinger om en forfatningsændring, og det er naturligvis rigtigt, at hvis der dengang var opnået et flertal for de 23 år, som man da var enig om, var det vel usandsynligt,

at man havde fundet anledning til at ændre ved det nu.

Men siden 1939 er der sket en ikke ringe udvikling også på den måde, at der er skabt øget forståelse for ungdommens naturlige krav om at få lov til at øve indflydelse på, hvorledes landet skal regeres, og jeg tror, at navnlig det, der skete under verdenskrigen, i høj grad bidrog til at øge denne forståelse. Jeg erindrer således, at jeg talte ved en fælles grundlovsfest i Nyborg i 1945. Ved denne lejlighed konstaterede jeg, hvorledes repræsentanterne for samtlige partier ganske ubetinget gik ind for, at nu måtte de 21-årige have valgret. Ja, der var endda en del af dem, der talte, som ikke var langt fra at love, at denne 21 års valgret skulle blive gennemført, ikke i overensstemmelse med en forfatningsændring, men ganske uden videre på trods af forfatningen. Jeg kan også godt oplyse, at ved denne lejlighed talte fra konservativ side det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup), der nu er gruppeformand for det konservative folkeparti. Der var overhovedet ingen begrænsninger i de tilsagn, som han gav ungdommen om, at det parti, han repræsenterede, ville sørge for at få gennemført 21 års valgets alder. Således som der blev talt ved denne grundlovsfest i Nyborg, blev der talt landet over på det samme tidspunkt, og derfor har man nu i dag lov til at spørge, hvad det er, der har foranlediget, at man nu skulle stille ungdommen ringere, end man dengang gav løfte om. Er det ungdommen i sig selv, der er blevet dårligere? Har den gennem en eller anden handling vist, at de løfter, man dengang gav den, ikke bør holdes? Jeg har ikke bemærket noget som helst i den retning, og derfor mener jeg, at når der er så stort et flertal for 21 års valgets alderen, som der er her i det høje ting — og jeg konstaterede jo igen, at den højtærede indenrigsminister stadigvæk fastholdt, at han var tilhænger af 21 års valgets alderen —, så er tiden nu inde til, at der må handles. Der har været snakket tilstrækkelig længe, men nu er det handling, der er brug for. Det er jo i hvert fald ikke første gang, en gordisk knude er blevet løst ved hurtig handling fremfor lange meditationer.

Vi havde fra socialdemokratiets side erklæret os villige til at forhandle, sagde ministeren. Det er helt rigtigt, at vi, da man sidste gang kunne have lavet en ændring til den kommunale valglov, foretrak at modtage det tilbud om de 23 år, som blev givet, men det var rigtignok under forudsætning af, at man hurtigt kom til et resultat. Dette hurtige resultat er aldeles udeblevet, men